

บทความวิจัย (Research Article)

การศึกษาความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์

A Study of Mentor Teachers' Satisfaction towards the Quality of Pre-Service Teachers
in The College of Dramatic Arts

ภควัต หมอศรีใจ / Phakawat Mosrijai

อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Lecturer of General Education, The College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute of Fine Arts
phakawat.m@cda.bpi.ac.th

เกวลิน ขจรรัตนวัฒน์ / Kewalin Khachonrattanawat

อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Lecturer of General Education, The College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute of Fine Arts
kewalin.k@cda.bpi.ac.th

รวิศ ทะแสนเทพ / Ravit Tasantep

อาจารย์ประจำภาควิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Lecturer of General Education, The College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute of Fine Arts
ravit.t@cda.bpi.ac.th

Received: October 1, 2023 Revised: December 1, 2023 Accepted: March 8, 2024 Published: April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์ โดยมีประชากร คือ ครูพี่เลี้ยงโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 4 สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 21 คน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 46 ข้อ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ความรู้ในวิชาเฉพาะ ด้านที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 3 การทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านที่ 4 วินัยในการปฏิบัติงาน ด้านที่ 5 ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ด้านที่ 6 บุคลิกภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจโดยภาพรวมของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์ โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.43$) โดยนักศึกษามีความโดดเด่นในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\mu = 4.94$, $\sigma = 0.42$) รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ ($\mu = 4.88$, $\sigma = 0.33$)

ด้านความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่ได้รับมอบหมาย ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.34$) ด้านวินัยในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.39$) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.53$) และด้านความรู้ในวิชาเฉพาะ ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.53$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, ครูพี่เลี้ยง

Abstract

This research aimed to study mentor teachers' satisfaction towards the quality of pre-service teachers in The College of Dramatic Arts. The population was 21 mentor teachers in the network schools of teaching professional experience training in which pre-service teachers of the senior year in drama education under The College of Dramatic Arts in semester 2, academic year 2022. The research was survey research in which the instrument for data collection included a satisfaction questionnaire of mentor teachers towards the quality of pre-service teachers in The College of Dramatic Arts, which used a five-level rating scale of 46 items and consisted of six elements: 1) knowledge in specialized subjects, 2) teaching and learning management process, 3) working together with others, 4) discipline in performing work, 5) responsibility for the assigned duties, and 6) personalities. The data was analyzed via calculations of mean (μ) and standard deviation (σ). It was found that overall satisfaction of mentor teachers towards the quality of pre-service teachers in The College of Dramatic Arts was at the highest level ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.43$) in which student teachers were outstanding in working together with others ($\mu = 4.94$, $\sigma = 0.42$), followed by personalities ($\mu = 4.88$, $\sigma = 0.33$), responsibility for the assigned duties ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.34$), discipline in performing work ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.39$), teaching and learning management process ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.53$), and knowledge in specialized subjects ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.53$), respectively.

Keywords: satisfaction, pre-service teachers, mentor teachers

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งการศึกษาเป็น กระบวนการที่มุ่งให้บุคคลและสังคมเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและส่งเสริมให้บุคคล เจริญเติบโตมีความงอกงามทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จนเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพ ของสังคม (วาริรัตน์ แก้วอุไร, 2564) ดังนั้น ครูจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ให้การศึกษาและ พัฒนาคูณภาพชีวิตของผู้เรียน และครูจำเป็นต้องมีทักษะที่สำคัญ คือ การออกแบบการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นทักษะที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพ ความรู้ความสามารถ และความตั้งใจในการสอนของครู

อีกทั้งการออกแบบการเรียนการสอนมีหลากหลายรูปแบบและแนวคิดที่ครูสามารถเลือกใช้ได้นำมาออกแบบการเรียนการสอนด้วยตนเอง ผลการออกแบบการเรียนการสอนอาจเป็นรูปแบบการสอน วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน และแผนการจัดการเรียนการสอน ครูควรมีคุณลักษณะเชิงวิชาการ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายการสอนที่ต้องการ (อภิสิทธิ์พร สถิตย์ภาคกุล, 2561) นอกจากนี้ครูจะมอบองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนแล้ว การอบรม บ่มนิสัยก็เป็นสิ่งจำเป็นเช่นกัน ดังบทกวีของ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (ม.ป.ป., อ้างถึงใน ประกาศ ปานเจียง, 2566, น. 24) ที่ว่า “ครูคือผู้ยกระดับวิญญาณมนุษย์ ให้สูงสุดกว่าสัตว์เดรัจฉาน” ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาจึงกำหนดให้ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครู ต้องผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษา โดยมีชั่วโมงฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 540 ชั่วโมง สำหรับชั่วโมงปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในวิชาเฉพาะต้องไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน และต้องได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการสอนในรายวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 4 คาบ ต่อสัปดาห์และปฏิบัติหน้าที่ครูอื่น ๆ ที่สถานศึกษามอบหมายให้ปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษาก็ตาม โดยการรับรู้และการนิเทศของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ของสถาบัน และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต เพื่อให้นักศึกษานำองค์ความรู้และทักษะที่ได้รับการพัฒนาตลอดหลักสูตรมาฝึกประสบการณ์ตามสภาพจริงในสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความเข้าใจบทบาทความเป็นครู รู้จักเลือกใช้วิธีสอนให้ถูกต้อง มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู เรียนรู้ระบบการจัดการบริหารการศึกษาในโรงเรียน ทำงานร่วมกับผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน ตลอดจนเข้าใจและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (ประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักสูตร 4 ปี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564, 2564)

ถึงแม้ว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักศึกษาก่อน จะออกไปปฏิบัติหน้าที่ครูในการทำงานจริง แต่อย่างไรก็ตามผลการสำรวจปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ผ่านมาพบว่า มีปัญหาเกิดขึ้นระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการสอนและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ความรู้ในสาขาวิชาของตน การสร้างแรงจูงใจ การวัดและประเมินผล การทำวิจัยในชั้นเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นต้น (เทอดทูน คำชาย และคณะ, 2562; ศิรดา ทองเชื้อ และนฤมล ศราธพันธุ์, 2557; ลีริรัตน์ หอมชื่นชม, 2558; สโรชา คล้ายพันธุ์, 2557) ดังนั้น การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษามีความสำคัญอย่างมากต่อนักศึกษา เนื่องจากในระยะ 1 ภาคเรียนการศึกษานักศึกษาต้องปฏิบัติงานทั้งในด้านการสอน และปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา และอยู่ภายใต้การแนะนำและดูแลจากอาจารย์นิเทศน์ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียนซึ่งครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญต่อกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และมีความใกล้ชิดกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมากที่สุดภายในโรงเรียน ในการทำหน้าที่นิเทศและฝึกฝนให้นักศึกษาเข้าใจหลักสูตร เข้าใจนักเรียน เตรียมการจัดการเรียนรู้ สอนให้ดูเป็นตัวอย่าง สะท้อนความคิด พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ การจัดการ เป็นตัวแบบความเป็นครูของนักศึกษา ตลอดจนฝึกให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ แก้ปัญหาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ดูแลการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และยังต้องเป็น

ผู้รักษามาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอน (พระมหาสุกุล มหาวิโร, 2561; ภาณุพันธุ์ ชันธะ, 2560; ศิริประภา พุทธิกุล, 2557) ซึ่งสอดคล้องวรรณทิพา รอดแรงคำ (2552) ที่สรุปไว้ว่า ครูพี่เลี้ยง เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สำเร็จตามเป้าหมาย โดยมีหน้าที่ดูการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การติดตามและการนิเทศการสอน การให้คำแนะนำและปรึกษารวมไปถึงการสอนการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตลอดจนการวัดและประเมินผลในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นอกจากนี้ ภาณุพันธุ์ ชันธะ (2560) ยังได้ศึกษาพฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก โดยงานวิชาการและงานด้านธุรการในชั้นเรียนพฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะส่งผลมากที่สุด ส่วนงานด้านปกครองและพัฒนานักเรียนด้านต่าง ๆ อีกทั้งพฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือส่งผลมากที่สุด และวิทยาลัยนาฏศิลป์ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้นผลิตครูที่มีความเป็นเลิศด้านนาฏศิลป์และดุริยางค์ศิลป์ จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา กำหนดให้นักศึกษาที่จะจบการศึกษาจะต้องออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในภาคการศึกษาที่ 2 ของชั้นปีที่ 4 โดยมีการกำหนดคุณสมบัติ บทบาทและหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงไว้เพื่อให้คำแนะนำแก่นักศึกษา อีกทั้งให้สามารถเข้าใจสภาพการเรียนการสอนและปัญหาของผู้เรียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สาธิตการสอน และทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดูเป็นแบบอย่าง เป็นต้น (วิทยาลัยนาฏศิลป์, 2566) นอกจากนี้สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กำหนดไว้ในด้านผลลัพธ์ว่าต้องมีการศึกษาความพึงพอใจของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนที่มีต่อคุณภาพของนิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ความรู้ในวิชาเฉพาะ 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) การทำงานร่วมกับผู้อื่น 4) วินัยในการปฏิบัติงาน 5) ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และ 6) บุคลิกภาพ โดยมีเกณฑ์การรับรอง ดังนี้ 1) มีเครื่องมือและวิธีการในการเก็บข้อมูลที่ชัดเจน 2) ระดับความพึงพอใจของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนที่มีต่อคุณภาพของนิสิตนักศึกษา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และ 3) นำผลการประเมินมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง/พัฒนา (ประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักสูตร 4 ปี พ.ศ. 2563, 2563)

ด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์อยู่ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ ตระหนักถึงความสำคัญและคุณภาพในการผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู จึงได้ศึกษาความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อจะได้นำข้อมูลมาพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน การทำกิจกรรมเสริมความเป็นครูให้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องตามประกาศของคุรุสภา เรื่องการรับรองปริญญาตามมาตรฐานวิชาชีพหลักสูตร 4 ปี พ.ศ. 2563 คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

แบบสอบถามความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยสร้างตามประกาศครุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักสูตร 4 ปี พ.ศ. 2563 ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ความรู้ในวิชาเฉพาะ
- 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอน
- 3) การทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 4) วินัยในการปฏิบัติงาน
- 5) ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 6) บุคลิกภาพ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน สังกัดของโรงเรียน

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ 1) ความรู้ในวิชาเฉพาะ 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) การทำงานร่วมกับผู้อื่น 4) วินัยในการปฏิบัติงาน 5) ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 6) บุคลิกภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากร

ประชากร คือ ครูพี่เลี้ยงโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 21 คน จาก 20 โรงเรียน โดยคณะผู้วิจัยใช้การเลือกแบบเจาะจงเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน สังกัดของสถานศึกษา เป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของครูที่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งได้ข้อคำถามมาจากการที่คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 46 ข้อ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

- 1) ความรู้ในวิชาเฉพาะ (6 ข้อ)
- 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอน (9 ข้อ)
- 3) การทำงานร่วมกับผู้อื่น (4 ข้อ)
- 4) วินัยในการปฏิบัติงาน (9 ข้อ)
- 5) ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (9 ข้อ)
- 6) บุคลิกภาพ (9 ข้อ)

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

คณะผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่เลี้ยงที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดจากประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักสูตร 4 ปี พ.ศ. 2563 และคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย

3.2 กำหนดจุดมุ่งหมายและกรอบโครงสร้างในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่เลี้ยงที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3.3 สร้างข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่เลี้ยงที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามกรอบแนวคิดจากประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักสูตร 4 ปี พ.ศ. 2563 และคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม โดยกำหนดความหมายของคะแนนตัวเลือกแบบสอบถามความพึงพอใจแต่ละข้อ โดยผู้วิจัยจัดทำเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าและกำหนดค่าน้ำหนักของความพึงพอใจ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

โดยแปลความหมายของระดับความพึงพอใจ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบไปด้วย ท่านที่ 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลและการดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และ ท่านที่ 2 – 3 ที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเนื้อหาของการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยพิจารณาจาก ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ จุดมุ่งหมายของการวิจัย ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป (วรณี แกมเกตุ, 2555) จากนั้นผู้วิจัย ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้แบบสอบถามความพึงพอใจ มีความเหมาะสม โดย มีการปรับข้อคำถามบางประเด็น ให้มีความชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ปรับการใช้ภาษา ให้เข้าใจง่าย กระชับ สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน

3.5 นำข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) แล้วนำผลค่าที่ได้ในแต่ละข้อมาพิจารณาว่าได้ค่าเป็นไปตามเกณฑ์ มากกว่า หรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป (วรณี แกมเกตุ, 2555) หรือไม่ ถ้าได้ค่าตามเกณฑ์นั้นก็แสดงว่าข้อคำถามนั้น ๆ มีความตรงเชิงเนื้อหา ถ้ามตรงประเด็นหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษา แต่ถ้าข้อใดได้ค่า IOC ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดก็ทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญหรืออาจตัดออกไป ถ้าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อนั้น ๆ ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นหรือตัวแปรที่จะศึกษา (รัตนะ บัวสนธิ์, 2551) ดำเนินการคัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำรวม 46 ข้อ ประกอบด้วย 1) ข้อคำถามด้านความรู้ในวิชาเฉพาะ จำนวน 6 ข้อ 2) ข้อคำถามด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน จำนวน 9 ข้อ 3) ข้อคำถามด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น จำนวน 4 ข้อ 4) ข้อคำถามด้านวินัยในการปฏิบัติงาน จำนวน 9 ข้อ 5) ข้อคำถามด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 9 ข้อ และ 6) ข้อคำถามด้านบุคลิกภาพ จำนวน 9 ข้อ ซึ่งผลการตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจ ของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์ ทั้งฉบับมีค่าดัชนี ความสอดคล้องเท่ากับ 0.67–1.00

3.6 นำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดลองใช้ (Try out) กับครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์ ชั้นปีที่ 5 ที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 19 คน จากนั้นนำผลที่ได้มา วิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96

3.7 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย 6 ด้าน 46 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ต้นสังกัดทำอนุมัติเดินทางจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ เพื่อเก็บข้อมูลจากโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 4 จำนวน 21 คน จาก 20 โรงเรียน พร้อมนัดหมายช่วงเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามฯ ที่สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูลกับครูพี่เลี้ยงโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 21 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 21 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์และสรุปผลตามขั้นตอนการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัย

คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษา

ที่	ด้าน	μ	σ	แปลผล
1	ความรู้ในวิชาเฉพาะ	4.53	0.53	มากที่สุด
2	กระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.70	0.53	มากที่สุด
3	การทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.94	0.24	มากที่สุด
4	วินัยในการปฏิบัติงาน	4.83	0.39	มากที่สุด
5	ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.87	0.34	มากที่สุด
6	บุคลิกภาพ	4.88	0.33	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.79	0.43	มากที่สุด

หมายเหตุ. โดย ภควัต หม้อศรีใจ, เกวลิน ขจรรัตนวัฒน์ และ รวิศ ทะแสนเทพ, 2566.

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจโดยภาพรวมของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$, $\sigma = 0.43$) โดยนักศึกษามีความโดดเด่นในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\mu = 4.94$, $\sigma = 0.42$) รองลงมา คือ ด้านบุคลิกภาพ ($\mu = 4.88$, $\sigma = 0.33$) ด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.34$) ด้านวินัยในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.39$) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.53$) และด้านความรู้ในวิชาเฉพาะ ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.53$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของครูที่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์เป็นรายด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของครูที่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาในด้านความรู้ในวิชาเฉพาะของนักศึกษา

ที่	ข้อความถาม	μ	σ	แปลผล
1	มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระ ด้านวิชาชีพครู	4.33	0.56	มาก
2	มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระ ด้านวิชานาฏศิลป์ไทย	4.57	0.58	มากที่สุด
3	สามารถบูรณาการทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับวิชานาฏศิลป์ไทยเพื่อชี้แนะและถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน	4.62	0.49	มากที่สุด
4	สามารถสร้างคิดริเริ่มและออกแบบการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทยได้อย่างสร้างสรรค์	4.86	0.35	มากที่สุด
5	สามารถสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทยโดยใช้กระบวนการวิจัย	4.43	0.49	มาก
6	สามารถนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ไทยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.38	0.49	มาก

หมายเหตุ. โดย ภควัต หม้อศรีใจ, เกวลิน ขจรรัตนวัฒน์ และ รวิศ ทะแสนเทพ, 2566.

จากตารางที่ 2 พบว่าข้อที่มีความพึงพอใจสูงที่สุดในด้านความรู้ในวิชาเฉพาะ คือ นักศึกษามีความสามารถในการสร้างคิดริเริ่มและออกแบบการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ไทยได้อย่างสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุดและสูงที่สุด ($\mu = 4.86$, $\sigma = 0.35$) รองลงมา คือ นักศึกษาสามารถบูรณาการทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับวิชานาฏศิลป์ไทยเพื่อชี้แนะและถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.49$) และมีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระด้านวิชานาฏศิลป์ไทย ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.58$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา

ที่	ข้อความถาม	μ	σ	แปลผล
1	สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาในรายวิชานาฏศิลป์ไทย	4.62	0.49	มากที่สุด
2	สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ไทยได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผู้เรียน	4.71	0.45	มากที่สุด
3	สามารถเตรียมสื่อการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเนื้อหา	4.67	0.56	มากที่สุด
4	จัดบรรยากาศชั้นเรียนให้เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	4.86	0.47	มากที่สุด
5	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	4.81	0.39	มากที่สุด
6	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การออกแบบกิจกรรม ภาระงาน การวัดและประเมินผล เป็นต้น	4.62	0.58	มากที่สุด
7	สามารถดูแลและควบคุมชั้นเรียนได้	4.67	0.64	มากที่สุด
8	สามารถใช้การเสริมแรงในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.71	0.45	มากที่สุด
9	เลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลนักเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.67	0.56	มากที่สุด

หมายเหตุ. โดย ภควัต หม้อศรีใจ, เกวลิน ขจรรัตนวัฒน์ และ รัชต์ ทะแสนเทพ, 2566.

จากตารางที่ 3 พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจสูงที่สุดในด้านความรู้ในด้านการจัดการเรียนการสอน คือ นักศึกษามีความโดดเด่นในการจัดบรรยากาศชั้นเรียนให้เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้ ($\mu = 4.86$, $\sigma = 0.47$) รองลงมา คือ นักศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ($\mu = 4.81$, $\sigma = 0.39$) และสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ไทยได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียน และสามารถใช้ในการเสริมแรงในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.45$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักศึกษา

ที่	ข้อความถาม	μ	σ	แปลผล
1	มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.95	0.21	มากที่สุด
2	เคารพสิทธิและให้เกียรติผู้อื่น	5.00	0.00	มากที่สุด
3	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.95	0.21	มากที่สุด
4	สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามได้	4.86	0.35	มากที่สุด

หมายเหตุ. โดย ภควัต หม้อศรีใจ, เกวลิน ขจรรัตนวัฒน์ และ รัชต์ ทะแสนเทพ, 2566.

จากตารางที่ 4 พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจสูงที่สุดในในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น คือ นักศึกษา เคารพสิทธิและให้เกียรติผู้อื่นสูงที่สุดในด้านการทำงานกับผู้อื่น ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.00$) รองลงมา คือ นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ($\mu = 4.95$, $\sigma = 0.21$) และสามารถเป็นผู้นำและผู้ตามได้ ($\mu = 4.86$, $\sigma = 0.35$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาในด้านการปฏิบัติงานของนักศึกษา

ที่	ข้อคำถาม	μ	σ	แปลผล
1	มาปฏิบัติหน้าที่ตรงต่อเวลา สม่ำเสมอ และเต็มเวลา	4.81	0.39	มากที่สุด
2	ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับตามที่สถานฝึกประสบการณ์ กำหนดอย่างเคร่งครัด	4.90	0.29	มากที่สุด
3	บันทึกการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	4.90	0.29	มากที่สุด
4	รัก ศรัทธา และภูมิใจในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณ และอุดมการณ์ ความเป็นครู	4.90	0.29	มากที่สุด
5	ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.90	0.29	มากที่สุด
6	มีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตและความไม่ถูกต้อง	4.86	0.35	มากที่สุด
7	ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้	4.90	0.29	มากที่สุด
8	ติดตามข้อมูลและปรับเปลี่ยนตนเองให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	4.57	0.58	มากที่สุด
9	รู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและสื่อดิจิทัล	4.67	0.47	มากที่สุด

หมายเหตุ. โดย ภควัต หม้อศรีใจ, เกวลิน ขจรรัตนวัฒน์ และ รัช ทะแสนเทพ, 2566.

จากตารางที่ 5 พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจสูงที่สุดในในด้านการปฏิบัติงานของนักศึกษา คือ นักศึกษาสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับตามที่สถานฝึกประสบการณ์กำหนดอย่างเคร่งครัด มีบันทึกการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย รัก ศรัทธา และภูมิใจในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณ และอุดมการณ์ความเป็นครู ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน ทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้ ($\mu = 4.90$, $\sigma = 0.29$) รองลงมา คือ นักศึกษามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตและความไม่ถูกต้อง ($\mu = 4.86$, $\sigma = 0.35$) และ นักศึกษามาปฏิบัติหน้าที่ตรงต่อเวลา สม่ำเสมอ และเต็มเวลา ($\mu = 4.81$, $\sigma = 0.39$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ความพึงพอใจของครูที่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษา

ที่	ข้อคำถาม	μ	σ	แปลผล
1	มีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ	4.90	0.29	มากที่สุด
2	เคารพและปฏิบัติตามนโยบายของสถานศึกษา	4.86	0.35	มากที่สุด
3	ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาโดยเคร่งครัด	4.86	0.35	มากที่สุด
4	ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย	4.90	0.29	มากที่สุด
5	แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	5.00	0.00	มากที่สุด
6	รับผิดชอบต่อทรัพย์สินของสถานศึกษา	4.95	0.21	มากที่สุด
7	สื่อสารกับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.67	0.47	มากที่สุด
8	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	4.81	0.39	มากที่สุด
9	มีปฏิภาณไหวพริบ และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	4.86	0.35	มากที่สุด

หมายเหตุ. โดย ภควัต หม้อศรีใจ, เกวลิน ขจรรัตนวัฒน์ และ วิศ ทะแสนเทพ, 2566.

จากตารางที่ 6 พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจสูงที่สุดในด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษา คือ นักศึกษาแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.00$) รองลงมา คือ นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อทรัพย์สินของสถานศึกษา ($\mu = 4.95$, $\sigma = 0.21$) และนักศึกษามีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ และให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย ($\mu = 4.90$, $\sigma = 0.29$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ความพึงพอใจของครูที่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาในด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา

ที่	ข้อความถาม	μ	σ	แปลผล
1	การแต่งกายสุภาพ ถูกต้อง เหมาะสมกับความเป็นครู	4.95	0.21	มากที่สุด
2	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4.86	0.35	มากที่สุด
3	วางตนในฐานะครู	4.90	0.29	มากที่สุด
4	ใช้วาจา กิริยา สุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ	4.95	0.21	มากที่สุด
5	สามารถควบคุมอารมณ์และแสดงออกอย่างมีวุฒิภาวะ	4.90	0.29	มากที่สุด
6	มีจิตอาสา จิตสาธารณะ อดทนอดกลั้น มีความเสียสละ	4.95	0.21	มากที่สุด
7	มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ร่วมงาน ผู้ปกครอง และคนในชุมชน	4.76	0.43	มากที่สุด
8	มีภาวะผู้นำทางวิชาการและศิลปวัฒนธรรม	4.71	0.45	มากที่สุด
9	มีความยุติธรรมกับผู้เรียนโดยปราศจากอคติ	4.90	0.29	มากที่สุด

หมายเหตุ. โดย ภควัต หม้อศรีใจ, เกวลิน ขจรรัตนวัฒน์ และ วัชรี ทะแสนเทพ, 2566.

จากตารางที่ 7 พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจสูงที่สุดในด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา คือ นักศึกษามีความโดดเด่นในการแต่งกายอย่างสุภาพและถูกต้องซึ่งเหมาะสมกับความเป็นครู การใช้วาจา กิริยา ได้อย่างสุภาพและเหมาะสมกับกาลเทศะ และมีจิตอาสา จิตสาธารณะ อดทนอดกลั้น มีความเสียสละ ($\mu = 4.95$, $\sigma = 0.21$) รองลงมา คือ นักศึกษาวางตนในฐานะครู สามารถควบคุมอารมณ์และแสดงออกอย่างมีวุฒิภาวะ และมีความยุติธรรมกับผู้เรียนโดยปราศจากอคติ ($\mu = 4.90$, $\sigma = 0.29$) และนักศึกษปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ($\mu = 4.86$, $\sigma = 0.35$) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของครูที่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์ คณะผู้วิจัยขอเสนอประเด็นความพึงพอใจของครูที่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์ ที่มีระดับความพึงพอใจใกล้เคียงกัน สูงสุดมาอภิปรายผลการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.94$, $\sigma = 0.42$) ซึ่งเมื่อพิจารณาผลเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจสูงที่สุด คือ เคารพสิทธิและให้เกียรติผู้อื่น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.00$) สอดคล้องผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชภัฏของ ภักดี โพธิ์สิงห์ และ กมลทิพย์ ตรีเดช (2562) ที่พบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง คือ ด้านการเคารพสิทธิผู้อื่น นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดความเป็นพลเมืองของนิสิตระดับปริญญาตรีของ วรราชกร คำพองี และ เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย (2560) พบว่า การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นเป็น หนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญของความเป็นพลเมืองของนิสิตระดับปริญญาตรี จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า

การเคารพสิทธิและให้เกียรติผู้อื่นเป็นประเด็นที่ครูที่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจสูงสุด เนื่องจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ได้มีการจัดทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูด้านคุณธรรมและจริยธรรมเกี่ยวกับวิชาชีพก่อนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาโดยให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงการเคารพสิทธิและให้เกียรติผู้อื่นในการทำงานร่วมกันจึงส่งผลให้การปฏิบัติงานของนักศึกษาในประเด็นนี้เป็นที่พึงพอใจของสถานศึกษาในเครือข่ายวิทยาลัยนาฏศิลป์มากที่สุด

2. ด้านบุคลิกภาพของนักศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.88$, $\sigma = 0.33$) ซึ่งเมื่อพิจารณาผลเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดมีอยู่ 3 ข้อ คือ 1) การแต่งกายสุภาพถูกต้อง เหมาะสมกับความเป็นครู 2) ใช้งาน กิริยา สุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ และ 3) มีจิตอาสาจิตสาธารณะ อดทนอดกลั้น มีความเสียสละ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.95$, $\sigma = 0.21$) สอดคล้องผลการวิจัย เรื่อง การสร้างแบบวัดจิตวิญญาณความเป็นครูสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์โดยใช้มาตรวัดเจตคติแบบนัยจำแนกของ ปริญญา บัญญัติ (2564) ที่พบว่า คุณลักษณะครูที่ดี และมีจิตวิญญาณความเป็นครู ประกอบด้วย การเป็นแบบอย่างที่ดี มีสุขภาพกายและใจที่สมบูรณ์ มีความประพฤติดี ประพฤติตนตามหลักธรรมของศาสนา การแสดงออก การประพฤติตนและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง และแต่งกายสุภาพเรียบร้อยถูกกาลเทศะ ข้อมูลเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีบุคลิกภาพในความเป็นครูส่งผลให้ คุณลักษณะครูที่ดี และมีจิตวิญญาณความเป็นครู อีกทั้งทำให้สถานศึกษาในเครือข่ายวิทยาลัยนาฏศิลป์มีความพึงพอใจใน 3 ประเด็นดังกล่าวมากที่สุด

3. ด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.34$) ซึ่งเมื่อพิจารณาผลเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.00$) สอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของนิสิตฝึกสอนตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาของ กฤษณ ชินสิญจน์ (2565) พบว่า คุณลักษณะของนิสิตฝึกสอนตามระดับคาดหวัง และการปฏิบัติจริงจากการเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องการแต่งกายสุภาพและถูกกฎ ระเบียบ อยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการวิจัยสะท้อนว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์มีระบบดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนั้น การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จึงมีแนวโน้มไปในทางที่ดี และทำให้สถานศึกษาซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ในประเด็นนี้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรสนับสนุนให้วิทยาลัยนาฏศิลป์สร้างค่านิยมให้นักศึกษาในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ของนักศึกษา เคารพสิทธิและให้เกียรติผู้อื่น เช่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อีกทั้ง สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามได้ เพื่อนำไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 ผู้บริหารของวิทยาลัยควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการกำหนดคุณลักษณะครูที่ดี และมีจิตวิญญาณความครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เช่น ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านบุคลิกภาพ และด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำประเด็นข้อคำถามที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้มาศึกษาความต้องการจำเป็นในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาโดยครูพี่เลี้ยง และผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเครือข่ายเป็นผู้ให้ข้อมูล แล้วนำไปพัฒนาเป็นแนวทาง/คุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ต่อไป

2.2 ควรวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ นักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในพัฒนาการฝึกประสบการณ์ครูของวิทยาลัยนาฏศิลป์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อคุณภาพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์ ได้รับทุนสนับสนุนวิจัยตามโครงการพัฒนาผู้วิจัย ด้านการเรียนการสอนของ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ขอขอบคุณโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลของคณะผู้วิจัย

รายการอ้างอิง

กฤษณา ชินสิญจน์. (2565). คุณลักษณะของนิสิตฝึกสอนตามความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนา การศึกษา. วารสารการวัด ประเมินผล วิจัย และสถิติทางสังคมศาสตร์, 3(1), 43 – 53.

<https://doi.org/10.14456/jsmesr.2022.5>

เทอดทูน คำชาย, เกษภา สาลา และ อรุมา ปราชญ์ปรีชา. (2562). การศึกษาสภาพปัญหาในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. สิกขาวารสารศึกษาศาสตร์, 6(2), 33 – 46.

<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sikkha/article/view/181711>

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.

- ประกาศครูสภา เรื่อง การรับรองปริญญาตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักสูตร 4 ปี พ.ศ. 2563. (2563, 15 มิถุนายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 150 ง. หน้า 13 - 14.
- ประกาศครูสภา เรื่อง การรับรองปริญญาตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักสูตร 4 ปี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2564. (2564, 9 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 138 ตอนพิเศษ 298 ง. หน้า 71.
<http://202.29.52.112/dspace/handle/123456789/94>
- ประภาศ ปานเจียง. (2566). อุดมการณ์ความเป็นครู: บ่มเพาะ ผลิต และปลดปล่อยสู่เสรีภาพ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 34(1), 20-31.
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edupsu/article/view/251685>
- ปริญญา บัญญัติ. (2564). การสร้างแบบวัดจิตวิญญาณความเป็นครูสำหรับนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ โดยใช้มาตรวัดเจตคติแบบนัยจำแนก [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์]. DSpace at Uttaradit Rajabhat University,
- พระมหาสกล มหาวีโร. (2561). แนวทางการแก้ไขปัญหการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา. วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มจร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 6(1), 76 - 94. <http://ojs.mbu.ac.th/index.php/edj/article/view/206>
- ภควัต หม้อศรีใจ, เกวลิน ขจรรัตนวัฒน์ และ รวิศ ทะแสนเทพ. (2566). การศึกษาความพึงพอใจของสถานศึกษาที่มีต่อคุณภาพนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยนาฏศิลป์. [เอกสารไม่ตีพิมพ์]. รายงานการวิจัยทุนสนับสนุนวิจัยตามโครงการพัฒนาผู้วิจัย ด้านการเรียนการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.
- ภักดี โพธิ์สิงห์ และ กมลทิพย์ ตรีเดช. (2562). รูปแบบการพัฒนาระบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. <https://shorturl.asia/fWVSB>
- ภานุพันธุ์ ชันณะ. (2560). การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Intellectual Repository, <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/59706>
- รัตนะ บันสนธ์. (2551). วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา. คำสมัย.
- วิทยาลัยนาฏศิลป์. (2566). คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562). วิทยาลัยนาฏศิลป์.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2555). วิถีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณทิพา รอดแรงคำ. (2552). บทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงในระหว่างกาปฏิบัติการสอนของนิสิตครู. วารสารวิจัย มข. 14(12), 1120 - 1131. https://rtt.kku.ac.th/ejournal/pa_upload_pdf/268890.pdf

- วรรณกร คำพงษ์ และ เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. (2560). การพัฒนาตัวชี้วัดความเป็นพลเมืองของนิสิตระดับปริญญาตรี. *วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร*, 10(4), 175 – 185.
<https://www.journal.nu.ac.th/JCDR/article/view/1579>
- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2564). การพัฒนาหลักสูตร จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศิริดา ทองเชื้อ และ นฤมล ศรราชพันธุ์. (2557). ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตฝึกสอนสาขาศึกษาศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*, 29(2), 193 – 202. <https://pirun.ku.ac.th/~fedundl/document/research/0001.pdf>
- ศิริประภา พงษ์ทิกุล. (2557). การสร้างกระบวนการนิเทศตามแนวการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 25(1), 75 – 88.
<https://ojs.lib.buu.ac.th/index.php/education2/article/view/3411>
- สโรชา คล้ายพันธุ์. (2557). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 8(1), 63 – 76.
<https://ojs.lib.buu.ac.th/index.php/edu/article/view/3038>
- สิริรัตน์ หอมชื่นชม. (2558). ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2578*. พริกหวานกราฟฟิค.
- อภิสิทธิ์พร สถิตย์ภาคกุล. (2561). การออกแบบการเรียนการสอน: ทักษะเพื่อความสำเร็จของครู. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 10 (ฉบับพิเศษ), 107 – 115.
<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/nakboot/article/view/121153>